

ELŐFIZETÉS:

Egész évre .. 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyed évre .. 3 kor.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagjak a lapfűző-
dosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:

egy 1 hasábos petit sor 20 fill.
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitók sora 50 fillér.

A hirdetések BITTERMANN
NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
könyvnyomdájában fogadtatnak
el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fillér.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fillér.

Politika és irodalom.*)

Hogy közel rokon egymással politika és poézis, hogy egyik a másikat táplálja, segíti, nem is szükséges vitatni. De talán sehoh a világon nem fűzi össze annyi kapocs, mint nálunk magyaroknál. Itt a két fogalom jóformán összenőtt: szíamí ők nálunk: politika és irodalom.

A magyar nép két legerősebb jellemvonása. Hajlama, tehetsége, vére a nemzetnek és nagyon sok esetben a szükségesség valósággal egybeforrasztotta nálunk a politikust az íróval. Talán másutt se lehet jó politikus, a kiből nincsen meg egy nagy adag az íróból és poétából; de nálunk költő és író se lehetett, a ki nem volt többé-kevébbé politikus.

A politikai törekvések jellemzése: fajfentartás, nemzeti érzés, szabadságszeretet, függetlenségre való törekvés, hazaszeretet, mindig és mindenhol kiváló tárgya volt a nemzeti költészetnek és irodalomnak. De nálunk jóformán egyedüli és kizárólagos tárgya volt századokon keresztül. A szerelem, a nagy emberi érzések csak utóbb, nagysokára kerültek sorra, s akkor is teljesen szaturálva a politikával.

Igy lett aztán, hogy Magyarországon a kiváló politikusok és államférfiak egyszersmind írók és költők is voltak, s még inkább az írók és költők egyuttal politikusok és államférfiak. Így van aztán, hogy nálunk politikai és szónoki sikerekért akadémiai tagság, irodalmi hírnév jár kitüntetésül, költőnek, íróknak pedig magától megnyílik a politikai pálya. A politikust ép úgy siet nyiljára tenni a Kisfaludy- és Petőfi-társaság, mint a hogy a poétát és írókat a parlamentbe küldeni a nemzet. Nagy íróink jóformán kivétel nélkül benne vannak a törvényhozásban: kiváló politikusaink és szónokaink tagjai a nagy irodalmi társaságoknak.

A remekírók közt is nem egy foglal méltó-kép helyet, a ki valójában szinte kizárólag politikus és államférfi volt. Pázmány Péter, Zrínyi Miklós a régi időkbeli épugy, mint a nagy államalkotó triász a közelmúltból: Széchenyi, Kossuth és Deák.

Csak hívek maradtunk a nemzeti hagyományokhoz, mikor most is szinte minden nagy írókat beküldöttük a parlamentbe, képviselni a nemzeti politikát. De a politikusaink is hívek maradtak az ősi tradíciókhoz. Ők is híven forgatják a tollat, tisztán az irodalom szolgálatában.

Messze vinne, ha itt felsorolni akarnók azokat az irodalmi munkákat, a melyeket politikai vezérférfiak csak az utolsó évtizedben is termeltek. Jóformán az irodalmi produktumok fele belekerülne ebbe a lajstromba. Itt csak arról akarunk emlitést tenni, hogy épen most is, a politikai vakáció csöndes napjaiban, három jelentékeny államférfi tisztán irodalmi munkával van elfoglalva. Mind a három a Magyar Remekírók számára dolgozik s az ország méltán feszült érdeklődéssel várja munkájuk gyümölcsét.

A három politikus: Széll Kálmán miniszterelnök, Berzeviczy Albert és Kossuth Ferenc. Mindegyik egy-egy irodalmi esszét és életrajzot ír, s egy-két kötetet rendez sajtó alá. Széll Kálmán természetesen legnagyobb elődjével és politikai örökhagyójával foglalkozik: Deák Ferencel; Berzeviczy Albert, gróf Széchenyi István munkáiból válogat ki két kötetre való, Kossuth Ferenc pedig Kossuth Lajos munkáiból szemeli ki és válogatja össze az örökké maradtat.

Faji szempontokból is nagy érdeklődéssel várhatjuk a munkákat, melyeket a kiadó nem bízhatott volna hivatottabbakra.

Chopin jellemzése.

— Gozdu Elek a Szabad Lyceumban folyó hó 9-én, vasárnap tartott szabad előadása. —

Chopin atyja, Miklós, francia volt és nyelvtanítással foglalkozott Lengyelországban.

Chopin Frédéric 1810 ben február 8-án Zelazova Wola nevű faluban, Warsó mellett született. Apja nem

*) Ezen közérdekű cikket a „Könyv” című lapból vesszük át.

volt gazdag. Testalkata gyöngye volt és beteges. Gyermekéveit vegetálva élte át. Hallgatag, szemlélődő gyermek volt és semmi sem árulta el a lelkeben szunnyadó geniet.

Kilenc éves volt, midőn a cseh Zywnyótól zongorázni tanult és ez a cseh muzsikusk a Bach Sebastyén banelői közé tartozott. Hét évig tanult Zywnyótól. Ekkor történt, hogy Radziwill Antal herceg — maga is jeles diletáns — zongorázni hallotta és fölismerve benne a tehetséget és mert vagyontalan szülei nem tehettek érte semmit, az ifju Chopint Warsóba vitte és a saját költségén a híres Elsner József vezetés alatt álló konzervatoriumban neveltette. Tanulmányaiiban oly mesés gyorsasággal haladt, hogy már egy év mulva föllépett nyilvánosan és sikert aratott.

Ez a siker döntő volt pályájára nézve. Az akkori lengyel közvélemény és főként a nemzetiégi önállóság vágya által összetartásra ösztönzött lengyel arisztokracia óriási lelkesedéssel fogadta a fiatal Chopint, a kit Radziwill Antal herceg, mint pártfogó, protegált. Azonnal megnyíltak előtte a lengyel arisztokracia szalonjai és ő csakhamar otthonosan érezte magát a Micheline Radziwill, a Zamojszki, a Czetwertinszki, a Lowitz és a Jablonowski hercegek szalonjaiban. E szalonokban aztán kényeztettek, ünnepezték őt. Még az is megtörtént, hogy ha a fiatal és jókedvű princesek és contessek táncolni akartak, zongorázott nekik. Chopin édes anyja maga is előkelő lengyel nemes kisasszony lévén — társaságbeli- nek tartották őt és annál inkább lelkesedtek művészetéért.

Mesélik, hogy az ifju Chopin szépsége és előkelő modora nem egy fiatal arisztokrata kisasszony szívét bűvölte el — s hogy nem egy prelude szomorú melódiája született meg e ragyogó szalonokban a bájos és előkelő ifju arisztokrata hölgyek szemének hatása alatt.

Néhány hónappal a lengyel forradalom kitéése előtt és amikor már tehetségét Lengyelországban ismerék, Olaszországba, a művészet igazi hazájába akart menni; de ott is forradalmi világ volt és így elhatározta, hogy Londonba megy, de ezt az utat Párisban át akarta megtenni. Párisba érkezve, ott maradt, kevés megszakítással, haláláig, vagyis 1849 október 17-ig.

Huszonkét éves volt, mikor Párisban a Pleyel teremben, először lépett föl a nagy nyilvánosság előtt. A terem zsufoltság megtelt. Ott volt Cherubini, Bellini, Berlioz és az akkor Párisban élt zenészek legelőkelőbbjei. Az írók közül ott volt Stendhal, Balzac, Lamartine, ott voltak még a legelőkelőbb festők és főleg a lengyel születési arisztokracia számos tagja. Ez a nagy elite társaság azonnal kijelölte számára azt a különleges helyet, melyet aztán élete végéig meg is tartott.

Az akkor Párisban élő elsőrangú lengyel arisztokrata társaság azonnal pártfogásába vette és ez időtől kezdve Chopint kizárólag a Czartoriszky és Ostrowszky hercegek és Plater gróf, továbbá Brzostowsky, Bauveau és a Potoczky grófok szalonjaiban élt.

Itt ebben a lényegében arisztokrata légkörben fejlődött zeneköltészetének finomsága és ideges kecsessége, éppen úgy, mint a hogy fejlődnek a melegbázi virágok.

Nem szerette az ugynevezett nagy és viharos sikereket, a melyeket a tömeg, és a neki teljesen idegen közönség nyújtott. Ő jobban szerette a diszkrét tapsokat és a szalonok intellektuális szimpáthiát. Chopin csak baráti környezetben volt Chopin. Mégis egyszer, Habenek, a párisi olasz opera igazgatója átengedte neki a színpadot, a mely zsufoltság megtelt disztíngvált közönséggel — és Chopin csak fél sikert aratott. Ez végleg elkedvetlenítette őt; de mikor két év mulva Habenek javára a konzervatoriumban hangversenyt rendeztek, és Chopin ebben, Habenek iránti szeretetből, részt vett, — játékaival óriási sikert aratott.

Szenvedélyes zongoramester volt és kevés, de válogatott tanítványainak sikerei őt büszkévé tették. A mikor tanítványai között volt, melankóliája eltűnt, boldogan mosolygott. A tanítványok közül művészetének letéményese, játéka titkainak örököse Czartoriszka Marcellin hercegnő.

1837. évben léptek fel a tudóvész tünetei. Major-kába kellett mennie hogy tüdőljön, de a társasághoz szokott ember, a ki a mindennapi környezetet nem tudta nélkülözni, csak nehezen határozta el magát arra és csak akkor indult utnak, a mikor Sand George megígérte, hogy vele megy. Ekkor el is ment, de rövid ott tartózkodás után Majorka tirthetlen lett neki, és visszavért Párisba.

A déli éghajlat lényeges javulást adott neki, de három év mulva a tudóvész ismét erőf vett rajta és 1840-től a halála napjáig kegyetlenül megkínozta a költőt. Az 1848. év adta meg neki a kegyelendőségét. A demokratikus, helyesekben a népies uralom megrémítette ezt az arisztokratikus természetet és Angliába menekült. Itt nagyon melegen fogadták és úgy tetszett, hogy a fényes ünnepek új életereket fejlesztek benne.

Többször játszott nyilvánosan és az angol arisztokracia meghívásait örömmel fogadta el. Az angolok el voltak ragadtatva személyének és tehetségének varázsa által.

Skóciába is el akart látogatni, de beteg lett és haldokolva érkezett vissza Párisba. A tudóvész annyira erőf vett rajta, hogy az ágyat többé nem hagyhatta el.

Lélegzési nehézségei voltak — a lépcsőkön felmenni majd nem lehetetlen volt, kénytelen volt folytonosan fekdüni. 1849 október hó 17-én lehetete ki a lelkét.

Utolsó napjait és halálának körülményeit Liszt Ferenc így írja le:

Mély és őszinte vallásosság sugallatát követve, a halál előtt három nappal Jaroviczky abbénak, honfítársának meggyónt és a gyónás után kibékült a halál gondolatával, mely őt még az egészség napjaiban is rémülettel töltötte el.

Betegsége alatt, főleg az utolsó napokban, egész Páris intellektuális és szellemi arisztokráciája a legmélyebb részvétellel érdeklődött a kedves és nagy beteg iránt.

A beteg ágyát gyakran fölkereste Czartoriszka Marcellina hercegnő és Delin Potoczka grófnő, a kik a legkedvesebb tanítványai voltak.

1849 október hó 15-én a beteg mellett volt Jaroviczky abbé, Guttmann a tanítványa, Czartoriszka hercegnő és Potoczka grófnő, valamint a nővére.

Chopin sokáig nézte az ágya lábánál hófehérbe öltözött Potoczka Delin grófnőt és megkérte, hogy énekeljen. Ellenkezni nem lehetett és a betegszobába nyíló szalon ajtajához tolták a zongorát és Delin grófnő önmagát kísérve elénekelt a „szűz Mária” tiszteletére írt egy gyönyörű dalt, a melyről az a legenda kering, hogy ez mentette meg Alessandro Stradella életét.

Chopin a könyökére támaszkodva figyelt, lábában égő szeméit a fehérbe öltözött gyönyörű énekesnőre függesztve és többször elragadtatással mondta: „nagyon szép, nagyon szép”. A dal végeztével könyörgő hangon ismételte: „Még, még!” és Delin erre egy Marcello-féle megindító szoltart énekelte. A jelenlévők valamennyien letérdeltek és Chopin a dal hatása alatt Guttmann karjai között sirva fakadt. A jelenlévők nem tudtak szóhoz jutni a meghatottságtól. Ez október 15-én este volt és Chopin október 17-én éjjel meghalt.

Mikor a halottas szobához nyíló terem ajtai felnyíltak, mindenki a meghalt testhez rohant, mindenki sirt. Imeretes volt, hogy nagyon szerette a virágokat és másnap annyi virágot küldtek, hogy a halottas szoba és az ágy, melyen fekdött, jóformán eltűntek a virágok változatos színpompájában. A halott arca megifjúdott és angyali tisztaságot fejezett ki. Ifjúkori szépsége ismét megjelent és ismét hasonlított a Boticelli-féle cherubokhoz.

Clesinger szobrász modellrozta a fejet, a melynek kecsességét a halál adta vissza. E vázlat után alkotta meg a művész később márványból Chopin fejét, a mely aztán a sirja felett állítatott fel.

A temetése halála után 13 nappal a Madeleine templomban óriási és nagyon distingvált közönség előtt ment végbe.

Az introitusnál Chopin gyászindulóját, melyet hamarjában Reber hangszerelt, játszta a zenekar. Az offer-toriumnál Lefebure-Vely pedig az orgonán a H-moll és az E-moll prelűdöket játszta. S mert Mozárt zsenijét ájtatos csodálattal szerette, kívánságára eljátszottak Mozárt requiemjét is, melynek solo részzeit nem kisebb énekesnők, mint Madame Viardot és Madame Castellan énekeltek. A tuba mirumot pedig Lablache énekelte, ugyanaz a Lablache, a ki 1827-ben Beethoven temetésén ugyanazt énekelte.

Chopin kívánságához képest, Bellini és Cherubini közé temették a Paiere la Chaise-be, ott nyugszik ma is, és a ki önközül Párisba megy, el ne mulassza, hogy e nagy genie sírját meglátogassa.

Ez volt Chopin életének a külső lefolyása. Összesen 39 évet élt, de az a rövid élet tele volt intenzív szenzációkkal és főleg az a tizenkilenc év, melyet Párisban élt, volt gazdag örömben és fájdalomokban.

Lelki életének a legmegbízhatóbb és legpontosabb megfigyelője Madame George Sand, a kit 1847-ig mély és igaz szerelem fűzte Chopinhez és a ki a szeszélyes és ábrándos művész költőnek 10 évig volt rabszolgája, a tudóvész súlyos napjaiban önfeláldozó ápolója, de a ki aztán hűtlenségével, szeszélyeivel, és végre azzal, hogy szakított vele, neki szertelen fájdalmakat okozott. A mint már emlitettem, Madame George Sand volt Chopin lelki életének legmegbízhatóbb és legpontosabb megfigyelője.

Madame George Sand írásai nélküli szinte lehetetlen volna Chopin lelki világát megérteni.

Tévedés, óh nagy tévedés volna azt hinni, hogy Liszt Ferenc könyve Chopinról érthetővé teszi Chopinnek a nagyon komplikált intelligenciájának tartalmát!

Liszt lelkesedéssel szerette és áradozóan magasztalta Chopint, de őt mégis egyedül csak Madame George Sand, ez a zseniális, az emberi lélek erőteljes megfigyelője ismerte igazán.

Liszt pompás frázisokban magasztalta Chopint, de ez a könyv a Spiridion, az emlékiratok és főként Lukrécia Floriani nélküli teljesen tiszta maradt volna.

Ugy látszik, hogy némely kérdésben az a sorsa a franciáknak, hogy az angolok irnak róluk a legkötelesebben, mert Niecks-nek, az angol íróknak adott a szerencse, hogy egy pompás kötetben, Chopinról egy komplet és szingzagdag, élettéljes arcképet festessen.

E könyv elolvasása után az emter úgy érzi magát, mintha Van Dyck nek egy arcképe előtt állana.

Öfelsége a király főispánunkat rendkívüli kegyesen fogadta. Az audienca feltűnően hosszúra nyúlt, a mennyiben a főispán 12 percig volt a felség színe előtt. Öfelsége ugyanis melegen érdeklődött a nagy vármegye és annak székvárosa, Zombor iránt. Kérdezősködött a területről, lakosságról, a gazdasági és nemzetiségi viszonyokról. Kérdezte, hogy mennyien vannak a szerbek a város és a vármegye területén? A főispán részletesen felelt a kérdésre s az adott válaszokkal öfelsége rendkívüli módon meg volt elégedve. Különös megelégedéssel fogadta a főispán azon kijelentését, hogy a szerbek és a többi nemzetiségek is a magyarsággal testvéri egyetértésben élnek s a vármegyének úgy a mezőgazdaság, mint az ipar terén szorgalmas lakói.

A főispán a hazaszaiban megemlítette vármegyénk derék és hazafias német ajku lakosságát is. Öfelsége melegen érdeklődött a németjeink iránt. Megkérdezte, hogy mikor lettek telepítve s hogy szorgalmasak-e? A főispán elmondta, hogy Mária Terézia és József császár telepítették őket. Igen szorgalmas és hazafias nép.

Majd az egész vármegye lakosságának szorgalmáról, a mezőgazdaságról, iparról és kereskedelemről intézett a király kérdéseket a főispánhoz. Latinovits Pál részletes felvilágosításokat adott a kegyes és őszinte érdeklődéstől áthatott kérdésekre. Elmondta, hogy népünk általában szorgalmas; mezőgazdaságunk nagy arányú, az iparunk és kereskedelmünk fejlődik. Van eléggé vagyonos kereskedő osztályunk. Elmondta továbbá a főispán, hogy törekvése oda irányul, hogy a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem karöltve haladjon. Öfelsége kijelentette, hogy a jövőben is mindig ilyen alapon kell a gazdasági érdekeinket istápolni.

Kérdést intézett öfelsége arra nézve is, hogy a vármegyéből és Zombor városából mely ezredkekre sorozzák a hadköteleseket? A főispán elmondta, hogy a 6., 23. és 86. cs. és kir. gyalogezredben, a 8. cs. és kir. huszárezredben, a 6. honvéd gyalogezredben és a 4. honvéd huszárezredben szolgálnak a megye és város fiai. Öfelsége nagy elismeréssel szólott ezekről az ezredkekről. „Derék katonák”-nak nevezte ezen ezredke katonáit, a kik — a felség szavai szerint — békében és háboruban kitűnően viselik magukat. Említette a főispán a trautenauai és bihácsi ütközeteket is, amely alkalmakkor háziereink olyan hőiesen viselték magukat.

Végül öfelsége speciálisan Zombor városáról kérdezősködött s különösen a város haladása iránt érdeklődött. A főispán elmondta, hogy a város kedvező auspiciumok között halad. Pár év előtt aszfaltjárdákat létesítettek s most van szóban a villanyos világítás behozatala.

Befejezésül öfelsége örömet fejezte ki a hallottak fölött, s abbeli reményét fejezte ki, hogy a főispán kifejtendő működése bizonyára a legmagasabb megelégedését fogja kiérdemelni.

Lehetetlen, hogy ezen száraz tudósításunkhoz egy megjegyzést ne fűzzünk.

A vármegye és város közönsége alattvalói hódolattal és igaz örömmel veszi tudomásul, hogy öfelsége atyai érdeklődésének ő is osztályosa.

Másrészt boldog a megye és város, hogy népszerű és igazán köztiszteltetben álló főispánját a kormány feltétlen bizalmából és a róla adott információiból kifolyólag öfelsége olyan ritka és igazán kitűnítő kegyességgel fogadta.

Udvari bál. Szemképrázató fényárban uszott az udvari bál alkalmából a budai új várpalota. Az udvari bálon országyűlési képviselőink közül jelen voltak: Gromon Dező, dr. Hadzsy János, Latinovits Géza, dr. Lovász Márton, Pukovits József, Vojnits Sándor, Fernbach Péter; a főrendiház tagjai közül: báró Vojnits István, Latinovits János.

A főispán melléke. Kellemes meglepetésben részesítette lapunk kiadóbivalata vármegyénk és városunk közönségét. Sokszorosította Latinovits Pál főispánnak diszmagyaros arcképet, hogy így azt a főispán nagyszámú tisztelői megszerezhessék.

Kinevezés. Lajos Győző főherceg, az országos vöröskereszt-egylet vednök helyettese, Forster Géza újvidéki városi szenátort az újvidéki vöröskereszt-egyletnek megbízottul nevezte ki.

Kinevezés. A belügyminisztérium ideiglenes vezetésével megbízott miniszterelnök Berzeviczy Gyula lugosi állami anyakönyvi felügyelőt e minőségében a szabadkai felügyelő kerti helyre helyezte át.

Allamsegély. A földmívelésügyi miniszter a bajai gyntölcsészeti egyletnek 500 korona államsegélyt utalványozott.

Bácskai művész sikere. Az Erzsébet-szobor pályázatán Telcs Ede szobrászművész, szabadkai földink, a 10,000 koronás harmadik pályadíjat nyerte el.

Eljegyzés. Filep Jenő György birlapíró, a „Házánk” munkatársa, eljegyezte Filep Gizella kisasszonyt Újvidékről.

Zenta város vagyona. Zenta város vagyoni leltára 1901. év végével lezárván, a város vagyona a leltár állapota szerint: 5.542,298 kor. 98 fl.; szenvedő állapota: 1.448,589 kor. 92 fl. Tehát tiszta vagyona: 4.093,709 kor. 05 fl.

Esküvő. Folyó hó 11-én esküdtött örök hűséget Buzgó Antal apatini iparos Kanyó Ella kisasszonynak Apatinban.

Chopin jellemzése. Ritka, kiváló, gyönyörű, szívet lelkét emelő szellemi élvezetnek volt részese az a nagyszámú, előkelő diszes közönség, mely mult vasárnap délután zsufolással töltötte meg a városbaza nagytermét, az ebbe nyíló tanácstermet és a karzatot. Gozdu Elek, a kitűnő író és kiváló zenebarát, kinek remek előadásait városunkban mindenkor e város egész intelligens közönsége várva-várja és ritka nagy érdeklődéssel és figyelemmel kíséri; mult vasárnap egy igazán magas, városunkban eddig nem hallott, irodalmi színvonalon álló zeneesztétikai tanulmányt adott elő Chopin jellemzéséről. A mely tudomány, a híres zeneköltő életének minden fázisát, annak bölcsőjétől, szomorú, megrendítő haláláig egy igazi nagy művészi szellem iránt mélyen érzett, igaz költői lelkesedéssel tárta fel az ő elbűvölő gyönyörű előadásában. Tanulmány Chopinról egy valószínűs remeke a zeneirodalomnak és mint ilyen, páratlanul áll. Elénk képet festett róla és szingazdag, remek előadásban méltatta Chopin igaz művészetének halhatatlan remek műveit, a melyek megihletik az intelligens ember szívet és lelkét. Meglátszott ez a jelenlévő óriási számú — lehetnek vagy négy öt százan — közönség, mely feszült figyelemmel, áhítatos csendben kísérte végig a remek előadást és ennek varázsa alatt egyúttal érzett az előadóval és csak úgy leste szavait. Az előadás befejeztével pedig igazi halála és mély elismerése jeléül lelkesen megjelente és megtapsolta és még sokáig tárgyalta az előadás remek szépségeit. A nagy-érdekű zene esztétikai tanulmányt Gozdu Elek szíveségéből szerencsések vagyunk lapunk mai számában közölni. Fogadja ezért a szerkesztőség őszinte köszönetét. — A Chopin előadás zeneszámai Maximovits Antónia urnő a budai zeneakadémián tanára adta elő. Bravurteljes, virtuóz játéka immár a befejezett művésznőt mutatja. A Chopin előadás mind a nyolc zeneszámát könyv nélkül adta elő, a mi már önmagában óriási memóriájáról tesz tanúságot. Ugy a C-moll, valamint a Des dur preludé-át hangulatteljes finomsággal és érzéssel beszélte el, annyira, hogy az egész közönség e finom mesterművek hatása alatt állott. Az A dur polonaise hatalmas ritmusait bravúrral, pompás, briliáns technikával juttatta érvényre, — a míg a B-moll mazurka hangulatteljes finomságai gyönyörrel töltötték el a jelenlévőket. A C-moll rondó bájos melodiája szinte énekeszerűen hangzott és a G-moll nocturne andalító zenéje és főként a pianó előadott és mintegy a távolból hallatszó chorái, teljesen érvényesült. Az F-moll etudeát pedig olyan finom izléssel, annyi könnyedséggel mondta el, hogy a prestó tempóban egymás mellé sorakozó hangok szépsége felejthetetlen marad. Az A-moll etudeben ismét ragyogtatta a fényes, biztos technikája mellett a maga öntudatos játékát. Nem hiszünk, hogy Juhász Aladár mesternek sok ilyen előkelő tanítványa volna, mint Maximovits Antónia urnő. Az ő zongorajátéka nagyban hozzájárult ahhoz, hogy ezt a nehezen játszható, finom és mély érzésű zeneköltőt, Chopin, a jelenlévő diszes és Zombor intelligenciájának a legjavából összegyűlt közönség teljes mértékben élvezhette. Egy biztos kezű, öntudatos, a finom érzéssel telített igazi zeneművész lelket tanultunk benne megismerni — és örülhetünk ennek az ismerkedésnek — mert hiszünk, hogy még máskor is lesz alkalmunk Maximovits Antónia urnő nemes, művészi játékában gyönyörködni.

A kishgyesi orvosválasztás. Január hó 30-án folyt le Kishgyesen általános érdeklődés közepette az orvosválasztás s ezzel egy heteken át szenvedélyteljes tárgyalás nyert — váratlanul — igazán szép befejezést. A hetek óta mesterségesen mozgósított nép egyes ambiciós concurrenciákkal, mind arra engedtek következtetni, hogy oly szenvedélyes, oly viharos lesz az orvosválasztás, hogy hullámai hónapok múlva is nehezen fognak elpihenni! Nem úgy történt! A főszólagbíró úr — Császár Péter — valóban gratulálhat magának! Nem hiába áll már a közigazgatás fardalmaiban eltöltött — 25 tapasztalatokban dús év háta megett, de az a végtelen tapintat és előzékenység, az a nyugodt méltóság, az a pártatlan igazságosság, melylyel az egész választást vezette — egyikévé tette ez orvosválasztó közgyűlést a Kishgyesen valaha is lefolyó közgyűlések legszebbikévé, legméltóságosabbiká. Valóban ilyen szép gyűlést a község háza termei már régen-régen nem láttak! Kandidálva lettek összesen 8-an, ugymint: dr. Schádl Bálint, Berkes Jakab, Schaffer Mór, Hajdu Sándor, Székely Mór, Singer Jakab, Löw Dávid és dr. Schmidt Oskár. — A szavazás azonban csupán Schádl Bálint és Singer Jakab között történt. Schádl Bálint dr. kerekgyházi orvos 29 szavazatot, Singer pedig 12 szavazatot kapott s így dr. Schádl Bálint lett Kishgyes községi orvosa. — A képviselőtestület a jók közül a legjobbat óhajtott megválasztani. — Adja Isten, hogy választásában szerencsés legyen!

Az Alsó-Tisza áthidalása. O-Becsén a mérvadó körökben annak a műszaki tervnek effektualásával foglalkoznak, mely az Alsó-Tiszának áthidalásával egész Fiuméig a Bácska és Bánátot összekötöttet nyerne az ország nyugati irányában. Hir szerint az ő becei törvényhatósági tagok értekezletet hívtak össze, hogy a vármegyét a mozgalomnak megnyerjék és élére állítsák.

Betörés a zentai adóhivatalba. Ugyancsak vasárnap virradóra a zentai adóhivatalban is jártak betörők. Aláásták az adóhivatal épületének a falát és ezen át bemásztak az adóhivatalba. A betörők a hivatalban egyenesen a pénzes vasszekrények estek, miután azt magukkal nem vihették, átfúrták a vasszekrényt. Vasárnap reggelre vették észre a kir. adóhivatalban, hogy ott betörők jártak. A betörésről nyomban jelentést tettek a felsőbb hatóságoknak, amelyek megindították a vizsgálatot. Ha a vizsgálat befejezést nyer, csak akkor lehet megtudni, hogy a betörők mennyi pénzt vittek magukkal az adóhivatalból. A csendőrség nagy erélylyel indított nyomozást a betörők után. A betörésről táviratilag értesítették a szomszédos csendőrsőket is, a kiket szintén felhívták a nyomozásra. A csendőrség fáradozásának eddig még semmi eredménye sem lett. A csendőrség azt hiszi, hogy szervezett betörő banda működik a megyében. E mellett bizonyít, hogy egy és ugyanazon időben és teljesen hasonló formák között két egyforma hivatalba intéztek betörést. A szeptember csendőrkertületi parancsnokság távirati intézkedéseket tett, hogy kertületében az összes parancsnokságok nyomozzanak a vakmerő betörők után.

Eljegyzés. Horváth Dező eljegyezte Tumbász Marika kisasszonyt Szabadkán.

A kaszinói dalárda farsangi estélye.

A zombori kaszinói dalárda kedden este vette ki a részét a farsangból egy pompásan sikerült hangverseny keretében. Nagy érdeklődésnek örvendett ez az érdekes és minden ízében sikerült hangverseny, melynek műsor számait a legnagyobb figyelemmel kísérte a nagyszámú hallgatóság, mely egészen megtöltötte a kaszinó nagytermét. A kiváló izléssel és szakavatottsággal összeállított műsort a dalárda férfikara nyitotta meg, elénekelve „Ha megfogom az ördögöt, Nyolcan vannak a mi ludaink”. Bartolus István vig népdalait, a nála megszokott, kiváló pompás művészzel. Ezután Tóth Aladár jelent meg a pódiumon. Tapssal köszöntötték az előlegezett elismerést, meg is érdemelte. Egy románcot énekelt a diófáról, vonzóan meleg színes előadásban. Szép hangja hatásosan érvényesült a csinos románc előadásában. Sikertelt szereplését zajos elismerő tapsokkal honorálta a közönség, mire még ráadásul egy szép magyar népdalt énekelt el. Ugy ezt a piécet, mint Gruda Pálét Marschall Béla, a jeles zongorajátzó kísérte, a nála megszokott dískért előkelő intelligenciával. Ez után a férfikar egy alsót játszó kaszinói társaságot mutatott, melynek hatásos előadásával zajos tapsokra készítette a hallgatóságot. Ezután Gruda Pál a zombori közönség művészi műkedvelője énekelte el az általa a zombori életből ellesett és „mit is ír az a huncut újság” címen szerzett, igazán remek és helyiérdekű kupléit. Már az első versszak elhangzása után az általános jó kedvű tilt ki az arckora. A közönség a pompásan előadott kuplékat nagy tetszéssel és nagy nevetéssel, ha nem valóságos kacagással fogadta és percekig tartó éljen és tapsviharral üdvözölte a kitűnő, mulattató énekest. Modlónőj, alkalmas hangja, színező képessége és a változatos huncut újdonságok kifejezésére alkalmas, beszédes arca hatásosan érvényesült. Gruda Pál kupléiból a következő helyi-érdekű kérdéseket tartalmazók nyerték a legnagyobb tetszést, mindegyik egy-egy városi nagyon óhajtott dolgot tárgyal:

Az újságban megírták,
Hogy a Ferenc csatornát
Behozzák a városig.
Szép nagy korzót terveznek,
Velence éjt rendeznek,
S mindenki olcsón fűrdik.
Hej! hazudik az a huncut újság,
Mert nem igaz, ahogyan azt írják . . .
Ott marad a csatorna;
A város lesz eltöve
A kanális partjára.

Az újságban megírták:
Hogy a korzó nagy sancát
Be fogják majd burkolni,
Mert már végre belátták,
Hogy parádés illatát
Nem lehet már kiállni.
Hej! hazudik az a huncut újság,
Mert nem igaz, ahogyan azt írják . . .
Egész más van tervezve!
A sanc tükrös vizére —
Hattuk lesznek eresztve.

Az újságban benne van:
Villany lesz most Zomborban;
Kedzik is már tervezni.
Jutalmat kap a gazda,
Hogy ha azt a hazába
Be engedni vezetni.
Hej! hazudik az a huncut újság,
Minek nekünk az a villanyosság! . . .
Itt van a csillagos ég . . .
Világít ez nekünk rég . . .
S ha sötét, — legyen sötét.

Az újságban megírták:
A zombori asszonykák
Mind rettegnek a férjítől.
Az uruknak nagy félve
Néznek csak a szemébe,
Hogy szent legyen a béke.
Hej! hazudik az a huncut újság,
Mert nem igaz, ahogyan azt írják . . .
Itt minden úr papucsos;
Aki nem, az nem is nő,
S abból válik még csak hős.

Végül egy igazán a farsang bohóságainak keretében illő pedagógiai előadásban volt része az akkor már teljes farsangi hangulatu, vidám jókedvű társaságnak. dr. Benkó István, most szerepet cserélő önmagával és ő egyiptomi mesternek csapatát fel. A podium hátterét egy fehér lap képezte fekete különféle alakokkal befestve. Előadása bevezetésül egy kiváló humoros prologust szavalt el. Ezután a fehér lapon lerajzolt alakok bemutatása vette kezdetét. Bemutatta Marschall Grifit, a dalárda kitűnő zongoraművészt, magamagát, a Sovány Benkót, a kuplé enekes Gruda Pált, a tudós Rácz Somát és a dalárda nagyrőmű kitűnő elnökét. Ez az utóbbi a következő módon történt. Fel volt rajzolva egy katoná, mellette egy civil. Az előadó tanár a tanulóifjúság részével egy hatalmas nádvegyével rámutatva a z alakokra, így zengett: Ez katoná, ez meg civil. Ez itt az elnökünk: Pribil. Hatalmas eljénzés kísérté az előadó verseit. A műsor után tánc volt, mely ritka jó kedvvel reggelig tartott. A fehér asztaloknál is vidám poharazás folyt és a mulató társaság a legnagyobb elismeréssel dicsérete Szabacsy Pista pompás boritallait és kitűnő konyháját.

Kishgyesi gazdasági ism. iskola megnyitása. Folyó hó 9-én délután lett tüneményesen megnyitva nagyszámú közönség jelenlétében. Kis Károly földbírtokos az iskola elnöke lelkes szavakban ismertette ezen intézményt, beszédeiben kiterjeszkedett az iskolában előadandó minden egyes gazdasági tárgyra minden tárgynál felhozva azok nagy borderővel bíró fontosságát. Ezután Alexy Pál gazd. szak. tan. előadta a gazdaságban követendő üzemetvert részletezve annak minden egyes ágát a tervezett szerint az iskolának szép jövedelmet jósol, melyet a hallgatóság nagy tetszéssel fogadott. Végül pedig az elnök a közönség boldogulását a községi gazdaságok felvirágzását látván ebbe a biztos siker reményében az iskolát tüneményesen megnyitottnak kijelentette s buzditó szavakban kérte fel a közönséget, hogy ifjait ezen „anyira nagyfontosságú iskolába minél tömegesebben beírassák és annak pontos látogatására serkentessék.

A Bács-Bodrogh vármegyei történelmi társulat XIX. évi rendes közgyűlését 1902. február hó 23-án délelőtt fél 10 órakor Zomborban a vármegye-ház kistermében tartja meg a következő tárgysorozattal:
 1. Elnöki megnyitó. 2. A titkár évi jelentése. 3. Roediger Lajos muzeum évi jelentése. 4. A számadások és a pénztár megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése s a felmentvény iránt való határozat. 5. Az 1902. évi költségvetés tárgyalása és megállapítása. 6. A választmány kiegészítése s a jövő évi számadások és a pénztár megvizsgálására három tagú bizottság kiküldése. 7. A jazyok emlékei Bodrogh-Monostorszeghen. Irta és fölolvassa Gubitz Kálmán, működő tag. 8. Esetleges indítványok. 9. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére bizottság kiküldése. 10. Elnöki záró szó. — Itt jegyeztük meg, hogy a történelmi társulat XVII. évfolyamának IV. füzeté Trencsény Károly, az egyesület kitűnő titkáranak szakavatott szerkesztésében megjelent a betűpiacor. A csinosan kiállított füzet tartalma következő: Vetter altábornagy hadműveletei. A hegyesi csata. Irta Olchváry Ödön. — Végszó a garábi apátság ügyében. Irta dr. Karácsonyi János. — A paleolitikus emberfajok. Irta Bibó Bige György. — Politikai foglyok Josefstadtnban 1849. év végén. Közli Roediger Lajos. — Bácskai habonák III. Gyűjtötte Holeczmann Ignác. — A Bács-Bodrogh vármegyében lévő 1901. évi június hó 30-ig összeírt romok, emléksobrok, ősrégészeti építmények és temetőhelyek, régi faluk jegyzéke. Közli Roediger Lajos. — Társulati ügyek. Irodalom.

Postások, kereskedők, vállalatok és ügyvédek figyelmébe. A „Magyar Közlekedés” kilencedik évfolyamban Budapesten, (Erzsébet-körút 42. sz.) megjelenő posta- és távirtda szaklap szerkesztését a posta- és távirtda intézet kiváló szakférfiából alakított szerkesztőbizottság vette át. Munkatársainak száma már most is jelentékeny több mint 60. A lap a kereskedelmet és ügyvédek is érdeklő posta- és távirtda felvilágosító közleményeket is fog közölni s így mindenkire nélkülözhetetlen. Előfizetési ára negyedévenként három korona.

Ötvenforintosok bevonása. A belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg elrendelte az ötvenforintosok bevonását. Az átváltás és kiadás a múlt évi szeptember elsejével megszűnt és azt az állampénztárak, ha hozzájuk befolyik, többé ki nem adhatják. Fizetéseken elfogadásuk 1903. évi február 28-ával megszűnik. Azonban az állampénztárak még 1903. augusztus 31-ig elfogadják fizetéseket. Végleges határidő 1907. augusztus 30-ika. Azonban ez utolsó négy évben csak az Osztrák-Magyar-bank bécsi és budapesti fióktetei eszközlik a beváltást.

Erdekes postautalvány. Egyik közeli városban a postahivatal gyűjtő szolgálja érdekes postautalványt talált egyik levélgyűjtő szekrényben. Feladó husz koronát utalványozott Budapesten lakó „Szenes Miskának” s az utalványt egyszerűen a postaszekrénybe dobta. Eddig közönséges a dolog. Hanem az utalvány szelvényen 3 egy-egy filléres bélyeg volt felragasztva a következő megjegyzéssel: „Nincsen több pizem, aztán a tekintetes postai ur vonja le a többi járandóságot a Miska peziből.” Persze a posta nem vonta le a „járandóságot”, hanem visszakézbesítette a feladónak.

A „Vasárnapi Ujság.” február 2-iki száma 24 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Zichy Mihály” (arcképekkel és képekkel műveinek most megnyitott kiállításáról) — „A vén leány temetése”. Költemény, Nagy Andrástól. — Regénytár: „A parasztkirály”. Regény, Irta Zsigány Árpád (Goró Lajos rajzaival). — „Rezeda kisasszony”. Elbeszélés (képekkel). — „Egy budapesti ember elmenyei a kínai háboruban”. — „Montenegró fejlődése”. — „A sorsbuzás”. Elbeszélés. Irta Mark Twain. Angolból fordította S. V. (képekkel). — „Koppay József festményeinek kiállításából”. (Stefánia királyi hercegnő és Erzsébet főhercegnő arcképeivel). „Magyar remekírók”. — „A Concordia gőzmalom égése” (képekkel Richter Aurél rajza és Erdélyi fényképe után). — „Amateur-fényképek” (képekkel). — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok. — A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 4 kor., a „Politikai Ujdonságokkal” és „Világkrónikával” együtt 6 k. Megrendelhető a Franklin-társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 40 fillér.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
 köz- és váltó-ügyvéd.
 Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Sürgöny! Sürgöny! Sürgöny!
Győztek a burok!!
 dacára annak, hogy teljesen ki voltak mérülve.
Miért??
 Mert a
Bur Ital-tól,
 mely a legjobb és legtisztább gyomorerősítő párlat, új erőt kaptak.
 1 liter **3 kor.,** 1/2 liter **1 kor. 60 fill.**
 Egyedüli raktár:
ifj. Heindlhofer Róbert
 fűszer- és csemegekereskedésében
ZOMBORBAN. 25-16

478/kg. 1902.
Pályázat.
 O-Kér községben lekészítés folytán tisedésbe jött és havi előleges részletekben fizetendő 600 korona évi javadalmazással egybekötött községi irnoki állásra pályázatot nyitok.
 Pályázni kívánók minősítést és nyelvismeretüket igazoló okmányolt kérvényüket **folyo évi március hó 1-ig** nálam annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom. Ujvidéken, 1902. évi február hó 10-én.
Mezey Imre,
 főszolgabíró.

2-1
Irnok kerestetik.
 Hat havi időtartamra havi 66 kor. 66 fill. fizetéssel és némi mellékjövedelemmel községi jegyzői teendőkbén jártas egyén kerestetik. Ajánlközások e lap kiadóhivatalába küldendők. 3-3

2186. szám.
 kig. 1901.
Pályázat mérnöki munkálatra.

Turia község képviselőtestületének 60/1901. közgy. számu határozata folytán a község határában levő községi (közűlő) közutak felmérése, kijelölése és azokról törzkönyv készítésére — és pedig az 1890. évi I. t. c. valamint 610. közgy. ex 1897. számu vármegyei szabályrendelet 3. §-ában foglaltak szoros betartása mellett — ezennel pályázat hirdettetik.
 Ennélfogva felkértem mindazon okleveles mérnök urak, hogy a kérdéses szakmunkára vonatkozó ajánlataikat **folyo évi február hó 20-ik napjáig** a községi elüljáróshoz benyujtani sziveskedjenek. Kelt Turian, 1902. évi január hó 31-én.
Vujcsity Pál, **Novákov Szteván,**
 jegyző. 3-3 t. bíró.

Eladó cséplőgép.
 Egy 8-as Sigl & Schuttlevort (alkalmas magánjárónak vagy gőzmalomba) és egy 6-os Ruszton-féle **cséplőgarnitúra,** igen jó állapotban és jutányos árban kapható **Knittel Jakab** tanítónál **Bács-Fekete-hegyen.** 2-2

184/kg. 1902. szám.
Pályázat.
 Pivnicán egy 720 korona évi készpénz fizetéssel javadalmazott gyalogrendőri állás jött tisedésbe.
 Az ezen állást elnyerni óhajtok kérvényeiket **1902. évi március hó 1-ig** ezen elüljáróshoz nyujtsák be s igazolják, hogy védkötelezettségüknek megfeleltek, hogy életévük 24-60 közötti, hogy feddhetlen erkölcsű és rovatlan előéletű, teljesen egészséges, irni és olvasni tudó magyar állampolgárok, szerbül vagy tótul is beszélnek.
 Pivnica, 1902. évi február hó 7-én.
Lovassy Ödön, **Kovácsévits Márkó,**
 jegyző 3-2 bíró.

241. szám.
 kig. 1902.
Pályázat mérnöki munkálatokra.
 O-Kér község képviselőtestületének 2/kzgy. 1902. számu határozata folytán felkértem az alant leirt munkálatokat elvállalni kívánó okleveles mérnök urak, hogy idevonatkozó ajánlataikat alulirt községi jegyzőnél **1902. évi február hó 25-ig** nyujtsák be.
 I. Az O-Kér község határában levő községi (közűlő) közutak felmérése, kijelölése és azokról törzkönyv készítése, — mindez az 1890. I. t. c. és a 610. kgy. 1897. számu vármegyei szabályrendelet rendelkezéseinek betartásával.
 II. A vármegyei 1191/kgy. 1900. számu építési szabályrendeletének I. §-a értelmében a községbeli utcák és terek szabályozása céljából a szabályozási vonalak megállapítása, erről térkép és a foglásokról jegyzék készítése.
 A költségvetések mindkét munkálatra külön és arra való figyelemmel készítendő, hogy a község fuvarokát és munkásokat nem állít a vállalkozó mérnök rendelkezésére, de azoknak felfogadása körül kezére jár.
 A szükséges cölöpöket, póznákat, karókat azonban a község szolgáltatja.
 O-Kéren, 1902. évi február hó 3-án.
Szmiha Kálmán, **Malesev,**
 jegyző. 3-3 bíró.

Ráoz György
 Jolánföldi szőlő-oltványtelepe és kertészetében, Kula (Bácsmege), jutányos áron kapható **szokványminőségű,** fajtiszta, Rupestris Monticola és Riparia Portalis alanyu gyökerez fásoltvány, sima zöldsoltvány, Othello öntermő, amerikai vad szőlővessző és európai szőlővessző, Gyümölcsfák, alma- és körtevadonok, utszéli fák és
MACLURA AURENTIACA
 a legjobb és legellentállóbb élő kerítés, végre **Gleditsia élősvény.**
 Árjegyzéket kívánatra küld az
INTÉZŐSÉG.
 10-2
 9568. szám.
 kig. 1901.

Pályázati hirdetmény.
 Bács-Bodrogh vármegye (O-Morovia község székelyhely) tisedésben levő XXV körállatorvosi állásnak betöltése céljából ezennel pályázat nyitattik.
 Ezen körbe 6285 lelket számláló O-Morovia (felső-roglatai nagybirtokkal) és 4586 lelket számláló Pacser vásárt tartó nagyközségek tartoznak.
 Az állás javadalmazása 1200 korona havi előleges részletekben, mely összegből O-Morovia 800, Pacser község 400 koronát fizet.
 Az állatok gyógykezelésének díjazása az 1888. évi VII. t. c. 130. §-alapján egyezségileg fog megállapittatni.
 A megválasztandó állatorvos O-Morovia községben a vágóbiztosi teendőket a szabályrendeletileg meghatározott díjazás mellett köteles teljesíteni (jüvedelem 300 korona).
 Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy pályázati kérvényeiket az 1888. évi VII. t. c. 296, 297. és 298. §-ában monditottakhoz képest állatorvosi gyakorlatra jogosító oklevél, erkölcsi és eddigi működéséről szóló hatósági bizonylattal felszerelve, **hozzam 1902. évi február hó 28-ig** annnyival inkább nyujtsák be, mivel a később érkezők figyelembe véteteni nem fognak. Bács-Topolya, 1901. évi december hó 19-én.
T u k a t s,
 3-3 szolgabíró.

Vértesi Károly illusztrált utirajzai.
Keleti ég alatt. EGYIPTOMBAN.
 25 iv, 62 kóp.
Keleti ég alatt. PALESZTINÁBAN.
 33 iv, 40 kóp.
KONSTANTINÁPOLY.
 21 iv, 65 kóp.
 Ara egyenként, egész vászonkötésben, stilizált címlappal **6 korona.** Mind a három munka szerzőnél — Zomborban — egyszerre megrendelve, **15 korona.**

Jeney Mihály
 okleveles mérnök
mérnöki és műszaki vállalati irodája
 Szegeden, Takaréktár-utca 4. sz. alatt.
 Elvállalom és a legjutányosabb díjazás és a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett teljesítem:
Községi közutak és dűlontak felmérését, kitűzését és törzkönyvezését, az utakról szóló 1890. évi I. t. c. és a 610. kgy. 1897. számu vármegyei szabályrendelet rendelkezéseinek megfelelően.
 Belsősegek és külső batárok mindenféle szabályozási munkálatait és térképek készítését.
Legelőfelosztások és határtagosítások keresztülvitelével kapcsolatos összes mérnöki munkákat.
 Építkezésekről tervezeteket és költségvetéseket a legnagyobb gyorsasággal, pontossággal és részletességgel készítek.
 Az általam teljesítendő mérnöki munkálatokért minden irányban teljes felelősséget vállalok; különben azoknak szakszerű, kifogástalanul pontos és lelkismeretes végrehajtását már 22 évi sokoldalú mérnöki gyakorlatom — melyből a többi között 9 évet a Bács-Bodrogh vármegyei m. kir. államépítészeti hivatalnál államszolgálatban töltöttem el — is biztosítja.
 Utkitűzési, uttörzkönyvezési, határrendezési és belsőseg szabályozási munkálatokat Bács-Bodrogh vármegyében már eddig is több községben, nevezetesen: Petrovácon, Pacseron, O-Morovicán, Bajsán stb. készítettem és ezidőszent Bács-Földvaron készítek.
 Szives levélbeli megkeresésekre Bács-Bodrogh vármegye területén bárhova — saját költségemen, minden igény támasztása nélkül — személyesen elutazom és a készíteni szándékolt mérnöki munkálatokra vonatkozólag felvilágosításokkal és utbaigazítással készséggel szolgállok. 10-2

ELŐF.
 Egész évről
 Fél évről
 Negyed évről
 A lap szellemi
 küldemények
 nek, anyagok
 nosnak

Egyes szám.

Művés
 — Művés
 vésője, tolla vagy
 művelt ország
 rezni a belépője
 Ez ma a k
 ván mindenki
 azt, a ki azt m
 van valamelyes
 a sovinizmus jo
 Természet
 sovinizmusról,
 elzárkózik a leg
 elől, csak azért,
 magyar művésze
 akarok arról a
 meg azt, hogy
 már csak azért
 mert külföldről
 engedi meg az
 művészetek ked
 gunkat elnyonj
 megakadályozzu

Különösen
 erősebb érvül s
 antisovinizmus.
 külföldi művésze
 lása akkor, mi
 val szemben n
 tehetség van,
 tanusított közl
 elzülles, az alk
 Mert száma
 Az egyik
 világunk, mely
 pette, mérhetet
 bármilyen hata
 még nem áll es
 mely nemzetnek
 irodalma és mű
 A másik k
 ország vagyunk
 verni minden
 telik mindenre
 dal örködni a

A „B
 Mély csöndesség
 Szememre még a
 Az unasztó néma
 ... Mért is van a
 Bus sóhaj emelt
 Könnyimen át
 Pedig csak az e
 Mért is van a sz
 Eh, mit nekem
 Inkább alvó szol
 Megpróbálok ut
 Mért is van a sz
 Kitekintsek tan
 Ami azt hozna
 Csillag fénye öm
 Mért is van a sz
 Törött ablakfók
 Forró homlokok
 De nem ez az
 Mért is van a sz
 Vad dalára tánc
 Nem is táncolna
 Mit gondolható
 Mért is van a sz
 Hát lefekszem
 Ágyamig a nyá
 Eszembe jut, h
 Mért is van a sz
 Éjfél elmúlt, ág
 Ne lássak semu